

ISAK D WESTGAARD AS
Industrivegen 13
7502 STJØRDAL

Saksbehandler, innvalgstelefon
Ida Frøya Svendsen, +47 74168055

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Jullumstrø avfallsanlegg Kontrollnummer: 2022.300.I.SFTL

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra Isak D. Westgaard AS:

Frode Sandvik
Øystein Lie

Fra Statsforvalteren i Trøndelag:

Ida Frøya Svendsen
Sigrid Lund Drage
Dag Petter Hollekim

Fra Tverås Maskin & Transport AS:

Mikal Børseth

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Jullumstrø avfallsanlegg den 20. september 2022. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Trøndelag avdekket 9 avvik og 1 anmerkning under inspeksjonen. Statsforvalteren ser alvorlig på avvik 1 og 2.

Avvik:

1. Virksomheten lagrer for mye betongavfall/returbetong på anlegget
2. Virksomheten har tatt imot og lagrer boreslam uten tillatelse
3. Virksomheten har tatt imot og lagrer landbruksplast uten tillatelse
4. Virksomheten har lagret betongavfall/returbetong og hage- og parkavfall for lenge på anlegget
5. Virksomhetens mottakskontroll, rutine og kompetanse for å hindre spredning av fremmede arter er mangelfull

6. Virksomheten kunne ikke legge frem noen dokumentert oversikt over vannveier, ledningsnett, kummer, tanker, og utslipp- og prøvetakingspunkt og har ikke tilfredsstillende kunnskap om vannresipienten
7. Virksomheten har ingen dokumentert rutine for utslippskontroll til vann
8. Virksomheten har ikke registrert avvik på hendelser som kan føre til skade eller ulempe for ytre miljø
9. Virksomhetens risikovurdering for ytre miljø er mangelfull

Anmerkninger:

1. Virksomheten møtte uten dokumentasjon på inspeksjonen

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 5 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

18.10.2022	Ida Frøya Svendsen	Marit Lorvik (e.f)
dato	kontrollør	seksjonsleder

Statsforvalteren i Trøndelag

Kopi av rapporten sendes til:

- Stjørdal kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: WESTGAARD ISAK D AS	
Organisasjonsnr.: 971 791 764	Eies av: 917 319 693
Bransjenr. (NACE-kode): 38.110 – Innsamling av ikke-farlig avfall	

Kontrollert enhet

Navn: Sorteringsanlegg – Jullumstrø – Isak D. Westgaard AS	Anleggsnr.: 5035.0063.01
Kommune: Stjørdal	Fylke: Trøndelag
Anleggsaktivitet: Avfall – mottak, mellomagring og sortering	
Tillatelse gitt: 5. juli 2019	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Statsforvalterens risikobaserte tilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Ramme
- Mottakskontroll
- Overvannshåndtering
- Journalføring
- Avvikssystem

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Isak D. Westgaard AS plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Isak D. Westgaard AS innen **16. desember 2022** sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ser alvorlig på avvik 1 og 2.

Gjennomføringen av tiltakene kan bli fulgt opp ved ny kontroll.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sftlpost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Trøndelag.

4. Varsel om nytt gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten 15. september 2022. Virksomheten skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften § 39-7.

Virksomheten ble først varslet om at tilsynet ville bli plassert i gebyrsats 3. Som følge av større saksomfang enn først antatt, som tidsbruk på rapporten og forventet etterarbeid, mener vi det er nødvendig å øke gebyrsatsen.

Med dette varsler Statsforvalteren at tilsynet blir plassert i gebyrsats 2. Dette tilsvarer en ressursbruk på fire dager. Med dagens sats betyr det at virksomheten skal betale et gebyr på kr 28 100,-, jf. forurensningsforskriften § 39-7.

Etter at Statsforvalteren har fattet vedtak, vil virksomheten få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har mulighet til å kommentere varselet innen to uker, jf. forvaltningsloven § 16.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Trøndelag (jf. offentleglova) og på www.norskeutslipp.no.

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomheten lagrer for mye betongavfall/returbetong på anlegget

Avvik fra:

Vilkår 1.1 i tillatelse av 5. juli 2019

Kommentarer:

Virksomheten har tillatelse til å lagre opptil 10 000 tonn betong på anlegget.

Både i årsrapporter og på inspeksjonsdagen har virksomheten forklart at betong er en vanskelig fraksjon å finne nedstrømsløsninger for. Blant annet skyldes dette at bygge- og anleggsbransjen har lett tilgang på jomfruelige, gode masser i sine prosjekter.

I sin risikovurdering for mottak og behandling av betong vurderer virksomheten at det ikke er noen risiko for flygeavfall og forurensning til grunn og vann. De beskriver betongen som tung, godt sortert og innenfor grenseverdiene i avfallsforskriften kapittel 14A («Betong og tegl fra riveprosjekter»). Ifølge risikovurderingen mottas det kun en liten tonnasje med ukjent innhold (manglende analyser), som trenger fjerning av armeringsjern før levering til deponi. Når det gjelder støy, viser virksomheten til utførte støymålinger- og beregninger som viser at støynivåene er under grenseverdiene i tillatelsen.

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- Per 31. desember 2019 var det lagret 18 054,88 tonn betong på anlegget, ifølge årsrapporten for 2019.
- Per 31. desember 2020 var det lagret 27 418,39 tonn betong på anlegget, ifølge årsrapporten for 2020.
- Per 31. desember 2021 var det lagret 21 617,64 tonn betong på anlegget, ifølge årsrapporten for 2020.
- Per 19. september 2022 (dagen før inspeksjonsdagen) var det lagret 19 525,48 tonn betong på anlegget.
- Avviket fra tillatelsen ble først registrert i virksomhetens avvikssystem i 2021, etter at Statsforvalteren påpekte at dette anses som avvik.

I tilbakemeldingene på alle årsrapportene har vi kommentert at vi forventer at virksomheten fokuserer på nedstrømsløsninger for å få rettet opp i avviket. Virksomheten har ingen plikt til å motta avfall, og det kan være nødvendig å stanse mottaket i en periode for å få unna masser. Vi ser alvorlig på gjentakende avvik.

Avvik 2

Virksomheten har tatt imot og lagrer boreslam uten tillatelse

Avvik fra:

Vilkår 1.2 i tillatelse av 5. juli 2019

Kommentarer:

Virksomheten har tillatelse til å motta avfallstyper som er opplistet i tillatelsens vilkår 1.1. Avfallstyper som ikke uttrykkelig fremgår her, er ikke tillatt på anlegget.

I en rapport om anleggets oppbygging og utslipp (utarbeidet av ekstern konsulent 13. januar 2021 etter pålegg fra Statsforvalteren, fulgt opp i annen sak) ble Statsforvalteren gjort kjent med at det finnes et slambasseng på anlegget. Ifølge opplysningene i rapporten brukes bassenget til avrenning av boreslam som mottas fra E6-utbyggingen i nærområdet. Både i rapporten og på inspeksjonsdagen fikk vi opplyst at boreslammet ikke er forurenset. Boreslammet avvannes på anlegget. Vannet renner ned i en grunnvannsbrønn i bunnen på anlegget (se bilde 1 og 2).

Generelt kan slam fra slike veiprosjekter ha utslipp av suspendert stoff, tungmetaller, olje og plastrester. I tillatelser for anlegg med utslipp fra tunneldriving stilles det normalt krav om å rense avløpet før utslipp.

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- Virksomheten har mottatt boreslam uten tillatelse.
- Virksomheten har ikke registrert ulovlig mottak som avvik i internkontrollsystemet, og ikke varslet Statsforvalteren om avviket.
- Boreslammet er årsak til at grunnvannsbrønnen sentralt på anlegget flere ganger har blitt tett (se bilde 2).
- Virksomheten har ikke vist noen dokumentert risikovurdering av potensielle hendelser med fare for ytre miljø knyttet til boreslammet.

Statsforvalteren ser alvorlig på avviket.

Bilde 1 Slambasseng
(Foto: Ida Frøya Svendsen v/Statsforvalteren i Trøndelag
20.09.2022)

Bilde 2 Avrenning fra slambasseng til grunnvannsbrønn
(Foto: Ida Frøya Svendsen v/Statsforvalteren i Trøndelag
20.09.2022)

Avvik 3

Virksomheten har tatt imot og lagrer landbruksplast uten tillatelse

Avvik fra:

Vilkår 1.2 i tillatelse av 5. juli 2019

Kommentarer:

Virksomheten har tillatelse til å motta avfallstyper som er opplistet i tillatelsens vilkår 1.1. Avfallstyper som ikke uttrykkelig fremgår her, er ikke tillatt på anlegget.

På inspeksjonsdagen fikk vi opplyst at virksomheten har mottatt 40,84 tonn landbruksfolie. Dette kom fra hovedanlegget på Sutterø, og skyldes manglende lagringskapasitet der og vanskelig nedstrømskapasitet. Virksomheten mener landbruksfolien er sammenlignbar med hardplast, som de allerede har tillatelse til å motta og lagre.

I sin risikovurdering, oppdatert 25. mai 2022, har virksomheten vurdert at faren for flygeavfall og utslipp til vann ved lagring utendørs uten fast/tett dekke er lav/ingen. Dette fordi hvert flak landbruksfolie er mange kvadratmeter, og inneholder klebestoff som holder det sammen i en klump. Av tiltak nevner virksomheten inspeksjonsrunder rundt anlegget for å eventuelt avdekke og rydde opp avfall på avveie. Også risikoen for grunnforurensning er vurdert som lav/ingen, da mottatt landbruksfolie tippes fra konteinere og deretter lastes ut igjen i hele konteinerlass.

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- Virksomheten har mottatt landbruksplast uten tillatelse.
- Virksomheten har ikke registrert ulovlig mottak som avvik i internkontrollsystemet, og ikke varslet Statsforvalteren om avviket.
- Landbruksplasten var lagret på bakken, og ikke i containere slik tiltaksbeskrivelsen i risikovurderingen tilsier (se bilde 3).
- Virksomheten har ingen plan for videre håndtering av landbruksplasten.

Bilde 3 Landbruksplast (Foto: Ida Frøya Svendsen v/Statsforvalteren i Trøndelag 20.09.2022)

Avvik 4

Virksomheten har lagret betongavfall/returbetong og hage- og parkavfall for lenge på anlegget

Avvik fra:

Vilkår 1.1 i tillatelse av 5. juli 2019

Kommentarer:

Virksomheten har tillatelse til å lagre betong i opptil 12 måneder, og hage- og parkavfall i opptil 8 måneder.

Både i årsrapporter og på inspeksjonsdagen har virksomheten forklart at betong er en vanskelig fraksjon å finne nedstrømsløsninger for. Blant annet skyldes dette at bygge- og anleggsbransjen har lett tilgang på jomfruelige, gode masser i sine prosjekter.

I sin risikovurdering for mottak og behandling av betong vurderer virksomheten at det ikke er noen risiko for flygeavfall og forurensning til grunn og vann. De beskriver betongen som tung, godt sortert og innenfor grenseverdiene i avfallsforskriften kapittel 14A («Betong og tegl fra riveprosjekter»). Ifølge risikovurderingen mottas det kun en liten tonnasje med ukjent innhold (manglende analyser), som trenger fjerning av armeringsjern før levering til deponi. Når det gjelder støy, viser virksomheten til utførte støymålinger- og beregninger som viser at støynivåene er under grenseverdiene i tillatelsen.

Virksomheten opplyste at kverning av hage- og parkavfall skjer ca. én gang i året, fortrinnsvis på vinteren for å unngå varmegang. Siste kverning var vinteren 2021 (dato ikke oppgitt).

I risikovurderingen for hage- og parkavfall har virksomheten vurdert at faren for avrenning av organisk materiale er middels sannsynlig, og gir liten konsekvens. Lagring av gress og løv sammen med kvist og greiner for bedre opptørking, og hyppig uttransport for å hindre nedbryting, er beskrevet som risikoreduserende tiltak.

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- Totalt, siden virksomheten startet med mottak av betong, har virksomheten mottatt mer betong enn det de har levert. Dette har ført til at store mengder betong har blitt lagret for lenge i henhold til tillatelsen.
- Virksomheten har ikke kvernet hage- og parkavfall siden vinteren 2021, som vil si at noe hage- og parkavfall har vært lagret for lenge i henhold til tillatelsen.

Avvik 5

Virksomhetens mottakskontroll, rutine og kompetanse for å hindre spredning av fremmede arter er mangelfull

Avvik fra:

Vilkår 2.6, 2.7 og 4.3 i tillatelse av 5. juli 2019

Internkontrollforskriften § 5 første ledd nummer 7 og andre ledd

Kommentarer:

Et av vilkårene i tillatelsen er at virksomheten skal ha internkontroll i henhold til internkontrollforskriften, for å sikre at kravene i tillatelsen og annet relevant regelverk overholdes. Internkontrollforskriften krever at virksomheten skal ha rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav. Dette skal dokumenteres i den form og omfang som er nødvendig på bakgrunn av virksomhetens art, aktiviteter, risikoforhold og størrelse.

Tillatelsen krever spesifikt at virksomheten skal ha tilstrekkelig kompetanse til å vurdere miljørisiko ved virksomheten, og påse at arbeidsoppgaver utføres av personer med nødvendig opplæring og kompetanse. Dette skal dokumenteres. I tillegg skal virksomheten etablere rutiner for å avdekke fremmede arter og gjennomføre nødvendige tiltak for å hindre spredning og etablering av fremmede arter på anlegget.

Tillatelsen krever også at virksomheten skal informere kundene om håndtering av hageavfall med plantesykdommer og fremmede arter.

Virksomheten mottar hage- og parkavfall stort sett fra næringskunder, via hovedanlegget på Sutterø. Anlegget på Jullumstrø er ubemannet. Sjåførere som kommer inn med avfallet foretar visuell mottakskontroll i henhold til skriftlig rutine, som er felles med anlegget på Sutterø. Eventuelle avvik registreres i en app, som videre blir håndtert av administrasjonen.

På inspeksjonsdagen fortalte virksomheten at spredning av fremmede arter har høy risiko, og at kunder blir informert om at fremmede arter ved hage- og parkavfall kan forekomme. De fortalte også at de er avhengige av at kundene kjenner til typen av eventuelle fremmede arter i det avfallet som leveres på anlegget. Det som er kjent, mottas i lukkede sekker, som videre leveres til forbrenning.

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- Rutinen for mottakskontroll nevner ikke fremmede skadelige arter.
- Virksomheten har ingen skriftlig rutine for å avdekke fremmede arter på anlegget.
- Virksomheten kunne ikke vise til noen dokumentert risikovurdering av spredning og etablering av fremmede arter.
- Virksomheten erkjente at kompetansen om fremmede arter er mangelfull.

Avvik 6

Virksomheten kunne ikke legge frem noen dokumentert oversikt over vannveier, ledningsnett, kummer, tanker, og utslipp- og prøvetakingspunkt og har ikke tilfredsstillende kunnskap om vannresipienten

Avvik fra:

Vilkår 2.7 og 6.4 i tillatelse av 5. juli 2019

Internkontrollforskriften § 5 første ledd nummer 2

Kommentarer:

Virksomheten skal ha dokumentert oversikt over ledningsnett, kummer, tanker, oljeutskillere, utslipp- og prøvetakingspunkt og lignende. I tillegg skal virksomheten kartlegge overvann og forurenset vann fra hele området, som skal omfatte en oversikt over vannmengder, eksisterende rørsystem og grad av forurensning.

Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. For å vite hva som kan aksepteres av utslipp, er det avgjørende å ha kunnskap om økologisk og kjemisk tilstand på resipienten(e).

Virksomheten har engasjert ekstern konsulent til å redegjøre for anleggets oppbygging, som tidligere var et avfallsdeponi (etter pålegg fra Statsforvalteren om å redegjøre for avfallsdeponiet, fulgt opp i annen sak). Rapporten er datert 13. januar 2021, og inneholder blant annet en kartlegging av vannveier og forureningsgrad. Ifølge rapporten infiltrerer

overvann på anlegget ned til grunnvannet. Grunnvannet ledes til Leksa, ca. 600 meter nedstrøms anlegget. Elva er beskyttet i henhold til lakse- og innlandsfiskloven § 7. I Vannnett er elva registrert med god økologisk og kjemisk tilstand.

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- Virksomheten kunne ikke legge frem noen dokumentert oversikt over vannveier, ledningsnett, kummer, tanker, og utslipp- og prøvetakingspunkt.
- Virksomheten visste ikke hvor grunnvannet leder, og heller ikke hvilken økologisk og kjemisk tilstand resipienten har.

Avvik 7

Virksomheten har ingen dokumentert rutine for utslippskontroll til vann

Avvik fra:

Vilkår 2.6 i tillatelse av 5. juli 2019

Internkontrollforskriften § 5 første ledd nummer 7 og andre ledd

Kommentarer:

Et av vilkårene i tillatelsen er at virksomheten skal ha internkontroll i henhold til internkontrollforskriften, for å sikre at kravene i tillatelsen og annet relevant regelverk overholdes. Internkontrollforskriften krever at virksomheten skal ha rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav. Dette skal dokumenteres i den form og omfang som er nødvendig på bakgrunn av virksomhetens art, aktiviteter, risikoforhold og størrelse.

Virksomheten har ikke tillatelse til å slippe ut forurenset vann uten at målinger og/eller risikovurdering viser at det er akseptabelt uten rensing. Eventuelle målinger skal være representative for virksomhetens faktiske aktivitet, og det er bedriftens ansvar å sørge for at prøvetakingsprogrammet er tilstrekkelig til å fange opp utslipp av alle aktuelle parametere.

Generelt forventer Statsforvalteren at alle bedrifter som har utslipp som kan føre til skade eller ulempe for ytre miljø, har en skriftlig rutine for utslippskontroll. Dette innebærer en liste over alle komponenter som skal/bør analyseres, og beskrivelse av prøvetakingsfrekvens som sikrer representative prøver, prøvetakingspunkt, metode for de ulike måletrinnene (volumstrømmer, prøvetaking, analyse og utregning), standarder som benyttes ved prøvetaking og analyse, laboratorier som benyttes, og ansvarsfordeling. Også usikkerheten ved de forskjellige trinnene i målingene er nødvendig å beskrive, og eventuelle tiltak for å redusere usikkerheten. En skriftlig rutine som inneholder alt dette vil sikre kvalitet i målingene og at internkontrollen ivaretas.

Etter en kartlegging utført av ekstern konsulent i 2021 (etter pålegg fra Statsforvalteren om å redegjøre for avfallsdeponiet, fulgt opp i annen sak), har virksomheten konkludert med at det ikke er nødvendig med renseanlegg eller å lede overvann bort fra området. Dette begrunnes med at det er en beskjeden mengde, som drenerer ned i grunnen.

Både i rapporten og på inspeksjonsdagen fikk vi forklart at virksomheten vil fortsette med prøvetaking hvert kvartal. Prøvene tas i to sigevannsbrønner (brønn 1 og 2, plassert nedstrøms anlegget) i tillegg til referansebrønn («Kilden») oppstrøms. På grunn av at disse brønnene påvirkes av sigevann fra det nedlagte deponiet, er det ikke mulig å skille innholdet i overvann på anlegget fra sigevann fra deponiet. Prøvene sendes til eksternt laboratorium for analyse. Virksomheten vil deretter sammenligne analyseresultatene med verdier fra kartleggingen i 2021, som virksomheten anser som akseptable. Dersom utviklingen viser endringer eller økninger, vil virksomheten søke vurdering fra noen med tilstrekkelig fagkompetanse. Både prøvetaking og vurdering av analyseresultat utføres av én fast person (HMS-leder) hos virksomheten.

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- Virksomheten har ingen dokumentert rutine for utslippskontroll.
- Virksomheten har lite sammenligningsgrunnlag, da referansebrønnen er plassert i et annet nedbørsfelt og det kun er tatt prøver fra brønn 1 etter 2019.

Avvik 8

Virksomheten har ikke registrert avvik på hendelser som kan føre til skade eller ulempe for ytre miljø

Avvik fra:

Vilkår 2.6 og 4.2 i tillatelse av 5. juli 2019

Internkontrollforskriften § 5 første ledd nummer 7

Kommentarer:

Virksomheten skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

I tillatelsen står det spesifikt at mottak av ulovlig avfall og naboklager skal registreres som avvik i internkontrollsystemet.

På inspeksjonsdagen forklarte virksomheten hvordan avvik blir registrert og håndtert videre. Virksomheten kunne ikke fremlegge noen dokumentert oversikt over innmeldte avvik på inspeksjonen, men fikk anledning til å ettersende til morgenen etter.

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- Virksomheten kunne ikke fremlegge noen dokumentert oversikt over innmeldte avvik som knytter seg til ytre miljø.
- Virksomheten har/ har hatt hendelser som kan føre til skade eller ulempe for miljøet, men som ikke er registrert i avvikssystemet. På inspeksjonsdagen ble følgende tatt opp:
 - Ulovlig mottak av boreslam.
 - Ulovlig mottak av landbruksfolie.
 - Trafikk til og fra anlegget utenom tillatt driftstid.

- Vektregistrering av avfallsmengder, som er felles med hovedanlegget på Sutterø og ikke gir direkte oversikt over avfallsmengdene på Jullumstrø.
- Plassering av referansebrønnen i et annet nedbørsfelt.

Avvik 9

Virksomhetens risikovurdering for ytre miljø er mangelfull

Avvik fra:

Vilkår 2.6, 4, 4.3 og 9.1 og 9.2 i tillatelse av 5. juli 2019

Internkontrollforskriften § 5 første ledd nummer 6

Kommentarer:

Virksomheten plikter til enhver tid å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges og vurderes i forhold til akseptabel miljørisiko. Dette skal dokumenteres i den form og det omfang som er nødvendig på bakgrunn av virksomhetens art, aktiviteter, risikoforhold og størrelse. Virksomheten skal sørge for at arbeidstakerne medvirker i internkontrollen slik at samlet kunnskap og erfaring utnyttes.

I tillegg skal det utarbeides planer og tiltak for å redusere risikoforholdene (både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes).

Tillatelsen krever særlig at følgende skal risikovurderes:

- Dekke for de ulike aktivitetene
- Aktivitet som kan medføre lukt, støv, avrenning, samling av fugl og skadedyr, flygeavfall dersom dette lagres utendørs uten skjerming for vind og nedbør
- All håndtering og mellomlagring av avfall
- Spredning av fremmede arter
- Utslipp av forurenset vann
- Klimaendring, spesielt økt nedbør og tiårsflom

Virksomheten kunne ikke fremlegge noen dokumentert risikovurdering på inspeksjonen, men ettersendte den samme dag.

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- Virksomheten har ikke definert konkrete/målbare parametere knyttet til nivåene av sannsynlighet og konsekvens for ytre miljø i risikovurderingen.
- Det kommer ikke frem om risikoen er basert på faglige vurderinger, for eksempel redegjør den ikke for hvilke miljøgifter som potensielt kan lekke ut fra de ulike hendelsene (arbeidsoperasjonene).
- I dokumentet fremgår at den ansvarlige for de ulike hendelsene som er vurdert, er HMS-leder. I rubrikken for deltakere er ingen nevnt. Dersom risikovurderingen ikke inkluderer andre deltakere, er dette en svakhet ved utførelsen. Da Tverås Maskin & Transport AS bruker store deler av området, forventes det at minst én representant derfra deltar.

- Ikke alle hendelser som kan medføre fare for ytre miljø var vurdert, som (lista er ikke uttømmende):
 - Dekke for de ulike aktivitetene
 - Spredning av fremmede arter
 - Håndtering av boreslam
 - Tett grunnvannskum som følge av mye nedbør

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Virksomheten møtte uten dokumentasjon på inspeksjonen

Kommentarer:

I e-post 15. september 2022 fikk virksomheten varsel om at Statsforvalteren ville gjennomføre tilsyn på avfallsanlegget på Jullumstrø. Da varslet dato (23. september 2022) kolliderte med en annen kontroll virksomheten skulle ha, ble ny dato satt til 20. september 2022.

I varslet orienterte vi om at hovedtema for tilsynet ville være vilkår i tillatelsen, med fokus på ramme, mottakskontroll, journalføring, avvikssystem og overvannshåndtering. Videre står følgende: «*Vi møtes først for en intervjudel, deretter blir det befaring på anlegget. Vi ber om en tilbakemelding på at varselet er mottatt, at det vil være folk til stede når vi kommer, og hvor vi skal møtes. (...) Vi kommer til å følge en sjekkliste med spørsmål som fokuserer på utvalgte tema. Det kan være aktuelt å se på en del dokumentasjon, som bør være tilgjengelig på inspeksjonsdagen. I tillegg er det ønskelig å foreta en befaring på anlegget.*»

Vi fikk til svar at dato passet, og at vi skulle møtes på Jullumstrø. Vi gikk da ut fra at virksomheten ville ha relevant dokumentasjon tilgjengelig der.

Statsforvalteren er ikke tilfreds med at virksomheten møtte uten utskrifter eller pc med enkel tilgang til dokumentasjon. Virksomheten hevdet at vi ikke har informert om at dette var aktuelt, noe vi er uenig i. To av deltakerne som møtte på inspeksjonen er dessuten godt kjent med forurensningsmyndighetenes tilsynsrutiner og kunne foreslått en mer egnet møteplass for dokumentgjennomgangen.

Vi viser for øvrig til tillatelsens vilkår 15 om tilsyn og øvrige dokumentasjonskrav. Blant annet står det i vilkår 2.8 at «*journalen og dokumentasjonen skal være lett tilgjengelig ved inspeksjon.*» Vi understreker at tilsynet var varslet, selv om vi har anledning til å komme uanmeldt og også da kreve å se relevant dokumentasjon.

8. Andre forhold

Forskrift om fremmede organismer

Til orientering finnes det en egen forskrift (forskrift om fremmede organismer) som vil forebygge at fremmede organismer får uheldige følger for norsk naturmangfold. Den gjelder for alle sektorer.

Forskriften utdyper den generelle aktsomhetsplikten i naturmangfoldlovens § 6. I forskriftens kapittel V stilles det særskilte aktsomhetskrav overfor virksomheter og tiltak som innebærer en særlig stor risiko for spredning av fremmede organismer.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Statsforvalteren, datert 5. juli 2019